

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 6Csp/24/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8320200710
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Kurucová
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2021:8320200710.3

Uznesenie

Okresný súd Humenné v spore žalobcu Intrum Slovakia, s.r.o., Mýtna 48, Bratislava, IČO: 35 831 154, zastúpeného JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom, so sídlom Mýtna 48, Bratislava, proti žalovanej W. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. XXXX, J., Česká republika, o zaplatenie 2 109,41 eur s prísl. takto

rozhodol:

- I. Okresný súd Humenné **n e m á** právomoc na prejednanie tohto sporu.
- II. Súd konanie o zaplatenie 2 109,41 eur spolu s 5% úrokom z omeškania z tejto sumy od 26.7.2017 do zaplatenia **z a s t a v u j e**
- III. Súd **n e p r i z n á v a** nárok na náhradu trov konania žiadnej zo strán.

o d ô v o d n e n i e :

1. Právny predchodca súčasného žalobcu Všeobecná úverová banka, a. s. podala na tunajší súd dňa 28.2.2020 žalobu, ktorou žiadala, aby žalovaná bola zaviazaná uhradiť jej 2 109,41 eur, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% z tejto sumy ročne od 26.7.2017 do zaplatenia a nahradiť jej trovy konania.

V priebehu sporu bol súdu podaný návrh na pripustenie zmeny žalobcu v konaní a to tak, aby pôvodný žalobca z neho vystúpil a na jeho miesto vstúpila spoločnosť Intrum Slovakia, s.r.o., lebo v priebehu sporu došlo k postúpeniu pohľadávky, ktorá je predmetom konania.

Súd uznesením č.k. 6Csp/24/2020-69 z 8.9.2020 podanému návrhu vyhovel a pripustil, aby pôvodný žalobca Všeobecná úverová banka, a. s. Bratislava z konania vystúpila a aby na jej miesto ako žalobca vstúpila spoločnosť Intrum Slovakia, s.r.o. Bratislava.

2. Pôvodný žalobca podanú žalobu odôvodnil tým, že je právnym nástupcom spoločnosti Consumer Finance Holding, a. s., Hlavné námestie 12, Kežmarok, ktorý so žalovanou dňa 10.10.2016 uzatvoril zmluvu o pôžičke, na základe ktorej poskytol žalovanej pôžičku vo výške 2 000 eur. Žalovaná sa ju zaviazala splácať v 60-tich mesačných splátkach po 55,87 eur až do celkovej sumy pôžičky vo výške 3 352,20 eur. Žalovaná zo svojho záväzku uhradila len 223,61 eur. Keďže porušila svoju povinnosť splácať pôžičku riadne a včas, pôvodný žalobca úver zosplatnil a celkový dlh žalovanej ku dňu podania žaloby predstavuje sumu 2 109,41 eur.

Na preukázanie svojich tvrdení pôvodný žalobca predložil listinné dôkazy a to najmä zmluvu o spotrebiteľskom úvere, výzvu na zaplatenie dlhu, oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru a prehľad splátok a úhrad. V priebehu sporu predložil aj dôkazy o postúpení pohľadávky súčasnému žalobcovi.

3. V súlade s ustanovením § 167 ods. 2 CSP súd doručoval žalovanej žalobu s prílohami, poučenie o procesných právach a povinnostiach a uznesenie - výzvu na vyjadrenie k žalobe na adresu uvedenú

žalobcom ako jej trvalé bydlisko a to K. XXXX/X, G.. Táto zásielka sa súdu vrátila ako nedoručená z dôvodu, že adresát je neznámy.

4. Podľa ustanovenia § 116 ods. 1 CSP, ak sa žalobu nepodarí doručiť žalovanému, ktorý je fyzickou osobou, na adresu podľa § 106 ods. 1 písm. a), je súd povinný urobiť všetky úkony potrebné na zistenie skutočného pobytu žalovaného.

Podľa § 106 ods. 1 písm. a) CSP, ak nejde o doručovanie do elektronickej schránky podľa osobitného predpisu, o doručovanie v osobitných prípadoch podľa § 107 ods. 2 a adresát neuviedol inú adresu na doručovanie, doručuje súd písomnosti fyzickej osobe na adresu evidovanú v Registri obyvateľov SR alebo na adresu miesta pobytu cudzinca na území SR podľa druhu pobytu cudzinca.

Keďže sa súdu nepodarilo žalovanej doručiť zásielku na adresu uvádzanú žalobcom, bolo vykonané šetrenie za účelom zistenia jej pobytu a to prostredníctvom Registra obyvateľov SR, Evidencie väzňov v ZVJS, správou od Sociálnej poisťovne, správou od Mestského úradu v Humennom, správou od príslušného OO PZ a správou od Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Humenné. Z výsledkov šetrenia pobytu žalovanej vyplynulo, že nie je evidovaná v evidencii uchádzačov o zamestnanie, nepoberá dávku v hmotnej núdzi, nepoberá žiadne štátne sociálne dávky, nenachádza sa v evidencii ZVJS, nebýva na adrese J. XXXX/XX, G.. Mesto Humenné však oznámilo, že žije a pracuje v Českej republike. Preto súd pobyt žalovanej prešetroval prostredníctvom Obvodného súdu pre Prahu 7, ČR a zistil, že žalovaná je vedená v centrálnej evidencii osôb v ČR a to na adrese O. XXXX, J. a to od 22.2.2018. Na túto adresu súd doručil žalovanej žalobu s prílohami, procesné poučenie strany sporu, uznesenie - výzvu na vyjadrenie k žalobe a poučenie podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1215/2012 z 12.12.2012 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach. Zasielané listiny žalovaná prevzala v Českej republike na adrese O. XXXX, J. dňa 23.3.2021. K žalobe a doručeným listinným dôkazom sa nevyjadřila.

5. Keďže v predmetnej veci vystupuje ako žalobca právnická osoba so sídlom v Slovenskej republike a žalovaná ako osoba s bydliskom mimo územia Slovenskej republiky, a teda ide o spor s medzinárodným prvkom, bolo nevyhnutné vo veci aplikovať nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1215/2012 z 12. decembra 2012 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (ďalej len ako „nariadenie Brusel I“). Z hľadiska aplikácie nariadenia Brusel I. súd konštatuje, že je splnená podmienka teritoriálnej pôsobnosti nariadenia, keď má byť nariadenie Brusel I aplikované v členských štátoch Európskej únie. Splnená je tiež podmienka časovej pôsobnosti nariadenia, keď spor bol začatý po tom, čo nariadenie vstúpilo v oboch uvedených členských štátoch do platnosti. Splnená je i podmienka vecnej pôsobnosti nariadenia, keďže ide o spotrebiteľskú zmluvu, pričom nariadenie upravuje aj právomoc vo veciach spotrebiteľských zmlúv.

6. Podľa článku 4 nariadenia Brusel I ak nie je v tomto nariadení uvedené inak, osoby s bydliskom na území členského štátu sa bez ohľadu na ich štátne občianstvo žalujú na súdoch tohto členského štátu.

Podľa článku 17 ods. 1 písm. b) nariadenia Brusel I vo veciach týkajúcich sa zmluvy uzavretej spotrebiteľom na účely, ktoré nie je možné považovať za súčasť jeho podnikania alebo povolania, sa právomoc určí podľa tohto oddielu, pričom nie sú dotknuté ustanovenia článku 6 a článku 7 bodu 5, ak ide o zmluvu o úvere splatnom v splátkach alebo zmluvu o akejkoľvek inej forme úveru, ktorým sa má financovať predaj tovaru.

Podľa článku 18 ods. 1 písm. b) nariadenia Brusel I druhý účastník zmluvy môže žalovať spotrebiteľa len na súdoch členského štátu, v ktorom má spotrebiteľ bydlisko.

Podľa článku 26 ods. 1 písm. b) nariadenia Brusel I okrem právomoci založenej na iných ustanoveniach tohto nariadenia má právomoc súd členského štátu vtedy, ak sa žalovaný zúčastní konania. Toto kritérium sa neuplatní, ak sa žalovaný zúčastní konania, len aby namietol absenciu právomoci, alebo ak má iný súd výlučnú právomoc podľa článku 24.

Podľa článku 26 ods. 2 písm. b) nariadenia Brusel I vo veciach uvedených v oddieloch 3, 4 alebo 5, v ktorých je žalovaným poisťník, poistený, oprávnený z poistenia, poškodený, spotrebiteľ alebo

zamestnanec, súd pred založením si právomoci podľa odseku 1 zabezpečí, aby bol žalovaný poučený o svojom práve namietať absenciu právomoci súdu a o dôsledkoch jeho účasti alebo neúčasti na konaní.

Podľa článku 28 ods. 1 písm. b) nariadenia Brusel I ak je osoba, ktorá má bydlisko v jednom členskom štáte, žalovaná na súde iného členského štátu a nezúčastní sa konania, súd aj bez návrhu vyhlási, že nemá právomoc, pokiaľ si právomoc nemôže založiť na ustanoveniach tohto nariadenia.

Podľa článku 62 nariadenia Brusel I na určenie, či má účastník bydlisko v členskom štáte, na ktorého súdy bola vo veci podaná žaloba, súd použije právny poriadok svojho štátu. Ak účastník nemá bydlisko v členskom štáte, na ktorého súdy bola vo veci podaná žaloba, potom na určenie, či má účastník bydlisko v inom členskom štáte, súd použije právny poriadok tohto členského štátu.

7. Otázku bydliska tak posudzuje konajúci súd podľa svojho národného práva, v konkrétnom prípade ide o právo slovenské. Pojem bydlisko nie je možné stotožňovať s pojmom trvalý pobyt. Bydliskom treba rozumieť miesto, v ktorom osoba býva s úmyslom zdržovať sa tam trvale (nie prechodne). Z hľadiska určenia bydliska nie je rozhodujúce, kde je účastník podľa predpisov o evidencii obyvateľstva prihlásený na trvalý pobyt, ale úmysel osoby trvale sa v určitom mieste zdržovať. Bydlisko je predovšetkým miesto, kde má fyzická osoba svoj byt, rodinu, popri prípade, kde pracuje. Trvalý pobyt má čisto evidenčný charakter pre účely evidencie obyvateľov. Z uvedeného dôvodu nie je možné obsah pojmu bydlisko, stotožňovať s obsahom pojmu trvalý pobyt, ktoré používajú predpisy správneho práva upravujúce evidenciu obyvateľov. Uvedený výklad je súladný aj s doterajším chápaním uvedených pojmov v praxi súdov. Z uvedeného je potom zrejmé, že slovenské právo chápe pojem bydlisko ako miesto faktického pobytu fyzickej osoby, v spojení s jej úmyslom sa tu trvale zdržovať.

8. V spotrebiteľských veciach nariadenie Brusel I upravuje osobitnú právomoc na konanie, ktorá závisí od postavenia spotrebiteľa ako strany žalujúcej alebo žalovanej. V prejednávanej veci je spotrebiteľ na strane žalovanej, a teda druhý účastník zmluvy ho môže žalovať len na súde členského štátu, v ktorom má spotrebiteľ svoje bydlisko.

9. Vykonaným šetrením súd nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by osvedčovali akúkoľvek väzbu žalovanej so Slovenskou republikou, z ktorej je možné prijať záver, že v čase začatia konania mala bydlisko na území Slovenskej republiky.

Na základe zisťovania skutočného pobytu žalovanej súd zistil, že žije Českej republike v meste J. a to od 22.2.2018.

10. Okrem vecí, ktoré patria podľa čl. 24 nariadenia č. 1215/2012 do výlučnej právomoci súdov, súd nemôže preskúmať svoju právomoc skôr, ako doručí žalobu s prílohami žalovanému a umožní mu, aby sa k nej vyjadril. Žalovanej bola žaloba spolu s výzvou na vyjadrenie doručená dňa 23.3.2021. Žalovaná sa do dnešného dňa k žalobe nevyjadrila, čím neprejavila záujem zúčastniť sa konania na tunajšom súde. Súd preto nemôže založiť právomoc ani postupom podľa čl. 26 ods. 1 nariadenia Brusel I upravujúceho tzv. podrobenie sa právomoci súdu, ktorému bola podaná žaloba. Na základe uvedeného súd v súlade s citovanou právnou úpravou konštatuje, že nemá právomoc konať vo veci.

11. Podľa § 161 ods. 1, 2 CSP ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len "procesné podmienky"). Ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

12. Súd je povinný počas celého konania skúmať existenciu svojej právomoci. Právomocou sa rozumie sumár oprávnení a povinností rozhodovacieho charakteru orgánov ochrany práv uplatňovaných pri ochrane porušených alebo ohrozených subjektívnych práv jednotlivcov, fyzických alebo právnických osôb. Kompetencia, teda právomoc určitého orgánu ochrany práva, je stanovená zákonom. V prípade, ak súd zistí, že nedisponuje právomocou vo veci konať, jeho povinnosťou je spoľahlivo ustáliť, do právomoci, ktorého orgánu zo sústavy orgánov ochrany práva daná vec patrí.

13. Nakoľko bolo v danej veci zistené, že žalovaná nemá bydlisko na území Slovenskej republiky, zdržuje sa na území Českej republiky, žalobca sa voči žalovanej domáha splnenia povinností vyplývajúcich zo spotrebiteľskej zmluvy, a žalovaná sa konania na tunajšom súde nezúčastnila, súd skonštatoval, že

nemá právomoc vo veci konať, a pretože nedostatok právomoci súdu je neodstrániteľnou prekážkou konania, súd podľa § 161 ods. 2 CSP konanie zastavil. Súd nemohol do svojho výroku začleniť aj výrok o postúpení veci inému orgánu, nakoľko do úvahy pripadá súd iného štátu a súdy Slovenskej republiky môžu vykonávať svoju jurisdikciu len na území Slovenskej republiky. Z uvedeného dôvodu len poučuje stranu sporu, že sa so svojou žalobou môže obrátiť na príslušný orgán v cudzine.

14. Podľa § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

15. Podľa § 256 ods. 1 Civilného sporového poriadku, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

16. Ak dôjde k zastaveniu sporového konania, je povinnosťou súdu skúmať pri rozhodovaní o náhrade trov konania procesnú zodpovednosť pri zastavení konania na oboch stranách. V tomto prípade bolo konanie zastavené z dôvodu nedostatku právomoci na strane súdu a súd vzhľadom na skutočnosti, ktoré vyšli najavo v procese doručovania žaloby žalovanej, je toho názoru, že zastavenie konania nezavinil ani žalobca a ani žalovaná. Civilný sporový poriadok výslovne nerieši situáciu, kedy zavinenie za zastavenie konania nie je možné pričítať žiadnej zo strán sporu. Na daný prípad nie sú k dispozícii ani analogicky použiteľné ustanovenia Civilného sporového poriadku alebo iného zákona (analogia legis alebo iuris). Súd preto v danej veci s použitím Základných princípov čl. 4 ods. 2 CSP aplikoval na rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania princíp racionálneho zákonodarcu a o náhrade trov konania rozhodol podľa fiktívnej normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom. Vychádzal pritom z pomyselnej normy, že ak súd konanie zastavil bez preukázateľného zavinenia niektorej zo strán sporu, je v súlade s čl. 17 základných princípov CSP zakotvujúcim procesnú ekonomiu rozhodnúť priamo tak, že sa nárok na náhradu trov konania nepriznáva žiadnej zo strán sporu.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno v zmysle ustanovenia § 357 písm. a/, a m/ Civilného sporového poriadku podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

Podľa ust. § 358 CSP odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa ust. § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa ust. § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ust. § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ust. § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ust. § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.